

Brussel, 10 februari 2021

Geachte minister-president,

Als bijlage vindt u ten behoeve van de Vlaamse Regering, de resolutie over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de opsplitsing in handelsakkoorden en investeringsverdragen.

Deze resolutie werd door het Vlaams Parlement aangenomen op 10 februari 2021.

Met de meeste hoogachting,

Martine GOOSSENS,
griffier

Liesbeth HOMANS,
voorzitter

De minister-president van de Vlaamse Regering
1000 BRUSSEL

RESOLUTIE

over het openen van de politieke dialoog met de Europese Commissie over de opsplitsing in handelsakkoorden en investeringsverdragen

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het feit dat Vlaanderen een van de meest open economieën in de wereld heeft, dat een op de drie Vlaamse jobs verbonden is aan export en dat 40 procent van de jobs in de Vlaamse industrie is gecreëerd bij bedrijven van buitenlandse oorsprong, die in totaal 54 procent van de toegevoegde waarde creëren;
 - 2° het Vlaamse aandeel in de Belgische totaaluitvoer, dat in april 2020 82,1 procent van de totale Belgische uitvoer bedroeg;
 - 3° het feit dat de Vlaamse export sterk is geraakt door de coronacrisis, dat de Vlaamse maanduitvoer, na een terugval met 7,5 procent in maart 2020, in april 2020 is ingestort met 27,7 procent tegenover dezelfde periode in 2019 en dat, net als in bijna alle afzetmarkten, de Vlaamse export in alle continenten zware verliezen heeft opgetekend, meer bepaald in Oceanië (-20,22 procent), Azië en het Midden-Oosten (-20,78 procent), Amerika (-22,37 procent), Europa (-28,19 procent) en Afrika (-42,3 procent);
 - 4° de visienota 'Visie op de toekomst van de Europese Unie', die de Vlaamse Regering in september 2016 heeft goedgekeurd (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1073/1), die richting geeft aan het Vlaamse buitenlands beleid binnen de Europese Unie en waarbij de Europese Unie een wezenlijke partner en hefboom is van Vlaanderen op de wereld;
 - 5° de Vlaamse handels- en investeringsstrategie die de Vlaamse Regering op 25 november 2016 heeft goedgekeurd, waarin de belangen, beleidsdoelstellingen en beleidsinstrumenten voor Vlaanderen in volle transparantie worden geïdentificeerd;
 - 6° het feit dat de Europese Commissie in juli 2015 bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (EU) op grond van artikel 218, lid 11, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) een verzoek om advies heeft ingediend over de vraag of de Unie de vereiste bevoegdheid had om de overeenkomst waarover met Singapore was onderhandeld, alleen te ondertekenen en te sluiten, of dat de deelname van de EU-lidstaten noodzakelijk zou zijn, of ten minste mogelijk, met betrekking tot bepaalde aangelegenheden;

- 7° het feit dat het Hof van Justitie van de EU in zijn advies 2/15 van 16 mei 2017 heeft bevestigd dat de EU exclusief bevoegd is voor alle aangelegenheden met betrekking tot de overeenkomst waarover met Singapore was onderhandeld, met uitzondering van andere dan directe investeringen en de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten waarbij de lidstaten verweerder zijn;
 - 8° de verstrekkende gevolgen van dat advies voor toekomstige strategische handels- en investeringsakkoorden;
 - 9° de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 122/1), waarin de Vlaamse Regering haar steun uitspreekt – binnen het kader van wat toegestaan wordt door de Europese Commissie – voor het onderhandelen en sluiten van nieuwe bilaterale investeringsakkoorden op basis van de nieuwe modeltekst, die nog wordt gefinaliseerd met het oog op de uitspraak van het Hof van Justitie van de EU in advies 1/17 over het investment court system in CETA (Comprehensive Economic and Trade Agreement) en rekening houdend met de opmerkingen van de Europese Commissie;
- overwegende dat:
- 1° Vlaanderen van de internationale handel leeft en de Vlaamse economie een van de meest open economieën in de wereld is, die nauw verweven is met de economieën van de buurlanden en van de wereld. Internationalisering is bijgevolg vitaal voor Vlaanderen, en is een krachtige motor van de groei en de welvaart van de regio;
 - 2° Vlaamse exporteurs en investeerders opereren in een wereldeconomie die steeds volatieler wordt en waarin protectionisme toeneemt. De positie van Vlaanderen als open economie maakt de regio tegelijk ook kwetsbaar voor schokken en dwingt bedrijven om steeds nieuwe markten te zoeken;
 - 3° het Vlaamse Gewest bevoegd is voor het afzet- en uitvoerbeleid, en dus ook voor de ondersteuning van zijn ondernemingen bij hun internationale activiteiten;
 - 4° de EU exclusief bevoegd is voor het Gemeenschappelijk Handelsbeleid (GHB), en in dat kader deelneemt aan de onderhandelingen over de multilaterale handelsliberalisering binnen de Wereldhandelsorganisatie en bilaterale vrijhandelsakkoorden onderhandelt met belangrijke markten buiten de EU;
 - 5° een slagkrachtige Europese Unie een unie is die zich op haar kerntaken focust en meerwaarde genereert, waarbij een van die kerntaken het internationale handelsbeleid is. Met een nakende brexit en in tijden van opkomend protectionisme is het dan ook cruciaal dat de EU een motor blijft van vrijhandel wereldwijd;
 - 6° de Europese Unie – zeker in het postcoronatijdperk – moet blijven inzetten op een modern gemeenschappelijk handels- en investeringsbeleid, met state-of-the-art handels- en investeerdersakkoorden en performante handelspolitieke beschermingsmaatregelen, die kmo's maximaal toelaten om te internationaliseren en die bedrijven bescherming bieden tegen oneerlijke handelspraktijken;
 - 7° een doorbraak op multilateraal niveau nodig is in de Doharonde, maar ook in de plurilaterale onderhandelingen over diensten (Trade in Services Agreement (TISA)) en milieugoederen (Environmental Goods Agreement (EGA)), en er op bilateraal niveau een doorbraak moet worden gerealiseerd in de ratificaties en onderhandelingen met belangrijke mature maar ook opkomende economieën;

- 8° Europese handels- en investeringsakkoorden in overeenstemming zijn met de hoge Europese arbeidsnormen en milieustandaarden en met de standaarden voor voedselveiligheid en volksgezondheid, en daarnaast ook oog hebben voor mensenrechten en voor duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
 - 9° de lidstaten – en in België ook de deelstaten – eerst het mandaat moeten goedkeuren vooraleer de Europese Commissie onderhandelingen opstart voor een vrijhandelsakkoord met een derde land. Dat mandaat vormt de basis van de onderhandelingen en het is cruciaal dat de stem van de lid- en deelstaten daarbij aan bod komt;
 - 10° handelsovereenkomsten alleen langs Europese weg geratificeerd moeten worden;
 - 11° investeerdersbeschermingsverdragen door de EU en de lidstaten moeten worden goedgekeurd en de toepassing ervan kan worden beperkt tot die lid- en deelstaten die het investeerdersbeschermingsverdrag goedkeuren;
 - 12° de Vlaamse overheid sterk inzet op een nauwgezette opvolging van het Gemeenschappelijk Handelsbeleid, waarin de specifieke belangen van de Vlaamse economie steevast verdedigd worden;
 - 13° de EU ook bredere partnerschaps- of associatieakkoorden sluit met derde landen, waarbij naast handelsafspraken ook afspraken over de samenwerking op politiek, sociaal, cultureel en veiligheidsvlak worden gemaakt;
 - 14° door de afzonderlijke behandeling van een 'handelsverdrag' en een 'investeringsverdrag' een snellere implementatie van handelsverdragen mogelijk wordt en de Europese Commissie over de handels- en investeringsverdragen, respectievelijk partnerschapsakkoorden apart kan onderhandelen als ze eenmaal daartoe een mandaat heeft gekregen;
 - 15° een dergelijke opsplitsing van 'handelsverdragen' en 'investeringsverdragen' nog altijd toelaat om de onderhandelingen voor een handelsverdrag en een investeringsverdrag, respectievelijk partnerschapsakkoorden – al dan niet onder hetzelfde mandaat – afzonderlijk, parallel, maar evenzeer in hun geheel te voeren en uiteindelijk de verschillende delen juridisch in verschillende verdragen via een andere wetgevende procedure ten uitvoer te leggen;
 - 16° een dergelijke opsplitsing voor meer slagkracht zorgt en ook perfect spoort met het subsidiariteitsprincipe;
- roept de Europese Commissie op om:
- 1° door het sluiten van evenwichtige handelsakkoorden nieuwe marktopeningen te creëren voor de Vlaamse en Europese bedrijven, en in dat kader zowel akkoorden te sluiten met nieuwe partners als bestaande akkoorden te verbreden;
 - 2° naast een verbeterde markttoegang voor industriële goederen, energie, grondstoffen en andere hulpbronnen, ook in te zetten op onderhandelingen over diensten, zoals financiële diensten, bouw- en baggerdiensten, maritieme diensten, professionele diensten, ingenieursdiensten, distributie, transport en logistieke diensten, milieudiensten, telecomdiensten, toerisme en recreatie. De Europese Commissie behoudt daarbij voldoende controlemogelijkheden over het tijdelijke verkeer van werknemers in het kader van dienstencontracten en audiovisuele diensten, culturele diensten, onderwijsdiensten, en sluit gezondheids- en welzijnsdiensten als gevoelige dienstensectoren van onderhandelingen uit;
 - 3° in het bijzonder de markttoegang voor landbouwgoederen te verbeteren, maar tegelijk de huidige praktijk voort te zetten om de geldende Europese standaarden te blijven bewaken;

- 4° door het onderhandelen en sluiten van nieuwe bilaterale investeringsakkoorden een voorspelbaar en efficiënt investeringsklimaat te creëren, investeringen te bevorderen en te zorgen voor een goede investeringsbescherming, waarbij Vlaamse en Europese investeringen eerlijker en billijker behandeld worden;
 - 5° specifieke aandacht te hebben voor de behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), zeker op het vlak van het verwijderen van investeringsbarrières en het opentrekken van de markt voor overheidsopdrachten in derde landen, alsook op het vlak van de bescherming van investeringen op basis van vernieuwde investeringsbeschermingsmechanismen die ook het gebruiksgemak voor kmo's bevorderen, en op het vlak van de bescherming van intellectuele eigendomsrechten;
 - 6° snel werk te maken van een intelligente opsplitsing van handelsakkoorden en investeringsverdragen;
 - 7° respect te hebben en te houden voor het subsidiariteitsprincipe, wat de handelspromotie betreft;
 - 8° een actieve rol op te nemen in de vrijhandelsonderhandelingen binnen de Wereldhandelsorganisatie;
- vraagt aan de Europese Commissie om deze resolutie te willen behandelen in het kader van de politieke dialoog en aan te geven hoe ze er rekening mee zal houden;
 - vraagt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement om deze resolutie aan de Europese Commissie te bezorgen.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 10 februari 2021.

Griffier,

Voorzitter,